گزارش

قهر طبیعت یا ضعف دیپلماسی؟

بحران سیستان

مجتبی جهان‌تیغ
روزنامه‌نگار

سیستان انبار غله ایران، سرزمینی که در داستان‌های اساطیری، پهلوانی و تاریخی ایران جایگاه خاصی دارد. زادگاه رستم قهرمان اساطیری شاهنامه و یعقوب لیث صفاری اولین موسس حکومت ایرانی و احیاگر زبان فارسی منطقه‌ای با قدمتی تمدنی ۵۰۰۰ ساله به گواهی شهر سوخته و ... امروز به سرزمینی پررنج و مشقت برای ساکنان خود تبدیل شده است.

سرزمینی که امروز ایرانی‌های ساکن در آن از زندگی لذتی نمی‌برند. زنده هستند اما زندگی نمی‌کنند. گرد یأس و ناامیدی همراه شن‌ها سرتاسر منطقه را پوشانده است. ابعاد معضلات اقتصادی و اجتماعی، بهداشتی و زیست‌محیطی در منطقه سیستان حکایت از وقوع بحران و فاجعه انسانی دارد. آمار فقر مطلق، بیکاری، اعتیاد، مهاجرت، حاشیه‌نشینی، کارتن‌خوابی و گورخوابی، بیماری‌های تنفسی و چشمی، بیماری‌های عفونی و... گواهی فاجعه‌ای ویرانگرتر از زلزله‌ای که نه ناگهان که در گذر سال‌ها رخ داده است، می‌دهد؛ ویرانی بزرگی که در سکوت رخ داده است.

اکنون بیش از نیمی از جمعیت پانصدهزار نفری کشاورز و دامدار و صیاد منطقه در فقر مطلق و تحت‌پوشش کمیته امداد و بهزیستی هستند. سازمان بهداشت جهانی زابل، مرکز منطقه سیستان را به‌عنوان آلوده‌ترین شهر جهان به دلیل ریزگردهای برخاسته از بستر خشکیده دریاچه هامون معرفی کرده است. سیستان و بلوچستان از بیشترین روزهای آلوده هوا در ایران به دلیل توفان شن و ریزگرد با میانگین ۲۰۰ روز در سال برخوردار بوده و آلوده‌ترین شهر -حتی از خوزستان و تهران- است. البته به دلیل ریزگردها، بالاترین آمار بیماری سل در کشور (۲۰ در هزار نفر) در این استان ثبت شده است. آمار بیماری‌های تنفسی و چشمی نیز بسیار بالاست.

اما علت ایجاد و انباشت این حجم از معضلات زندگی‌سوز برای صدها هزار ایرانی در این گوشه سابقا آباد کشور چیست؟

علت عدم‌دیپلماسی آب از سوی دولت ایران است. در واقع علت عینی و مشهود این فاجعه خشکسالی است و علت خشکسالی برخلاف سایر نقاط ایران نه سوءمدیریت آب و کشاورزی و نه تغییرات اقلیمی و نه کم‌بارشی بلکه علت اصلی، عدم احقاق حقابه آب ایران بوده است.

قرن‌ها زندگی در این منطقه با دریاچه هامون در جریان بوده است تا سده اخیر. در اواخر قرن نوزدهم بخشی از ایران طی عهدنامه پاریس جدا شد و افغانستان اعلام استقلال کرد. درنتیجه سرچشمه رود هیرمند در کوه‌های هلمند افغانستان از ایران جدا شد و درواقع کنترل شریان حیاتی سیستان به دست افغانستان افتاد. در دوران پهلوی دوم، محمدرضاشاه، در عهدنامه ننگین دیگری در سال ۱۳۵۱ حقابه ایران از رودخانه هیرمند را از ۵۰ به ۱۴ درصد کاهش داد و عملا بستر نابودی منطقه سیستان فراهم شد. قرارداد چنان ظالمانه و ذلیلانه بود که نخست‌وزیر وقت ایران نیز به دلیل ذی‌نفع بودن در منطقه دچار تاثر شدید شد. از ۱۳۷۶ نیز این حقابه ناچیز از سوی افغانستان با سدسازی روی رود هیرمند قطع و خشکسالی به منطقه تحمیل شد.

سیستان؛ قربانی آدرس‌دهی اشتباه!

متاسفانه در همه این سال‌ها خشکسالی از سوی دولت و مسئولان و رسانه‌ها قهر طبیعت معرفی شده است. لذا با این آدرس غلط و در نتیجه عدم‌توجه و کوتاهی و اهمال در پیگیری حقابه هامون و به حاشیه رفتن این مساله، خشکسالی استمرار یافت و از معضل زیست‌محیطی به فاجعه‌ای انسانی تبدیل و ظلمی بزرگ به مردم سیستان روا شد.

این مطلب یعنی خشکسالی منطقه سیستان موردی منحصربه‌فرد است؛ نه مانند دریاچه ارومیه ناشی از کشاورزی و الگوی کشت و حفر چاه‌های غیرمجاز و نه مانند اکثر نقاط کشور به علت کاهش بارندگی و سدسازی بی‌رویه و حفر چاه‌های عمیق و به‌طور کلی سوءمدیریت آب است. علت خشکسالی سیستان نه آب بلکه نبود دیپلماسی آب است. یعنی آب منطقه سیستان ایران در پشت سدهای افغانستان نگه داشته شده است ولی سیستان و حقابه هامون در نبود قدرت رسانه‌ای و چانه‌زنی و لابی‌گری مردم روستایی منطقه و نداشتن شخصیت‌های متنفذ در ساختار قدرت فراموش شده‌اند.

دیپلماسی؛ کلید نجات و پیشرفت چندجانبه سیستان

مساله دیپلماسی برای منطقه سیستان بسیار راهگشا و حیاتی است، چراکه از معدود مناطق ایران است که بخش عمده مشکلات اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی آن با دیپلماسی و مذاکره و پیگیری حل می‌شود، چراکه با برقراری حقابه هیرمند و احیای هامون زندگی به مردم ناامید و به استضعاف کشیده برمی‌گردد و امکان ادامه زندگی با کشاورزی، دامداری و صیادی مهیا می‌شود.

با دیپلماسی و مذاکره معضل ریزگرد، که منطقه را به آلوده‌ترین منطقه جهان تبدیل کرده، با آبگیری مناطقی از دریاچه هامون که منشاء ریزگرد است و در مرز افغانستان، ایران و در خاک افغانستان قرار دارد این مشکل حل می‌شود و مردم از این معضل مهلک نجات پیدا می‌کنند.

همچنین با مذاکره و دیپلماسی، بازارچه‌های مرزی و ترانزیتی بازگشایی می‌شوند و رونق می‌گیرند و امکان اتصال آسیای میانه به دریای آزاد از طریق محور ترانزیتی سیستان به بندر چابهار فراهم می‌شود.

سیستان؛ قربانی سکوت رسانه‌ها

متاسفانه کم‌توجهی رسانه‌ها از عوامل اصلی استمرار بحران سیستان است. درحالی که موارد مشابه با وخامت و خسارت کمتر در سایر نقاط کشور به تیتر یک رسانه‌های مکتوب و مجازی و رسانه ملی و پیرو آن به سوژه بحث‌های سیاسی و کارشناسی و دغدغه و اولویت نهادهای قدرت و تصمیم‌ساز تبدیل می‌شود، اما بحران سیستان پس از دو دهه خشکسالی تحمیلی و رسیدن وضعیت منطقه به شرایط بحرانی و با وجود ویرانی، آلودگی رکوردشکن، فقر و بیماری و مهاجرت گسترده بازتاب چندانی در رسانه‌ها نداشته است و توسط رسانه‌ها به مساله‌ای ملی تبدیل نشده؛ در نتیجه عزم ملی برای رفع ریشه بحران منطقه یعنی گرفتن حقابه رخ نداده است.

جدی‌ترین آثار رسانه‌ای در رابطه با بحران سیستان دو مستند «ماهی‌ها در سکوت می‌میرند» است که توسط مستندساز مستقل و براساس دغدغه و مساله‌یابی شخصی ساخته شده، نه توسط رسانه ملی استان و کشور. درواقع شعبه استانی رسانه ملی در سیستان و بلوچستان، «شبکه هامون» با سانسور وضعیت و معضلات گسترده منطقه و حتی استان و تمرکز صرف بر جاذبه‌هایی مانند مناطق خوش آب و هوا و توریستی مثل چابهار و مخابره تصاویر کارت پستالی از سیستان و بلوچستان در تلاش برای کمک به مدل توسعه شکست‌خورده دولت یعنی جذب بخش خصوصی به‌منظور سرمایه‌گذاری در منطقه است.

روستایی بودن مردم غالب منطقه و آگاه نبودن به حقوق خود و عدم‌قدرت رسانه‌ای و پیگیری موثر نهادی و قانونی از علل استمرار معضلات منطقه است. کشاورز و دامدار و صیاد در ایران مساوی است با بی‌رسانه بودن، فاقد قدرت چانه‌زنی و لابی‌گری و تحت‌فشار قرار گرفتن.

راهکارهای نجات سیستان در کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت

آخرین امید مردم منطقه در کوتاه‌مدت جبران خسارت آنهاست و نیز تهیه علوفه دامی از سایر نقاط کشور؛ امری ساده که هیچ‌گاه محقق نشده است. در این راستا باید در کوتاه‌مدت عرضه یارانه تولید و نهاده‌های تولید ارزان‌قیمت و در میان‌مدت تمرکز و توجه ملی برای رفع خشکسالی منطقه با گذاشتن همه توان دیپلماسی به منظور گرفتن حقابه دریاچه هامون- آن هم در دوران دولتی که خود را مدعی‌ترین دولت در توان دیپلماسی دانسته و موفق‌ترین وزارتخانه خود را وزارت امور خارجه می‌داند- مدنظر قرار گیرد.

در بلندمدت نیز راهکارهای پیشرفت استان مظلوم (نه محروم) سیستان و بلوچستان و همه استان‌های مظلوم کشور تغییر نسخه توسعه این مناطق از مدل سرمایه‌سالار و محوریت بخش خصوصی و حضور فعال دولت و مردم با محوریت احیای اقتصاد تعاونی است. در این میان ورود مسئولانه و مستقیم دولت در امر سرمایه‌گذاری در اقتصاد مولد و تاسیس واحدهای تولیدی و اشتغالزا و صنعت‌سازی منطقه و تاسیس کارخانه‌های صنایع تبدیلی و فرآوری و کاهش هزینه‌های مبادلاتی با سرمایه‌گذاری جدی در زیرساخت‌هایی چون راه‌آهن، جاده و توانمندسازی و مکانیزاسیون کشاورزی منطقه و بسنده نکردن به توسعه زیرساخت‌ها به امید ورود سرمایه‌گذار بخش خصوصی نیز باید مدنظر قرار گیرد.

بحران سیستان؛ آغازگر بازنگری در مدل توسعه اقتصادی کشور

بیش از سه دهه است که نسخه توسعه اقتصادی کشور بر مبنای بسته اقتصادی نئولیبرال تعدیل ساختاری اجرا می‌شود. برنامه تعدیل ساختاری از سال ۶۸ تاکنون به عنوان سیاست‌های اصلی اقتصادی دولت‌های متوالی علی‌رغم تضادهای سیاسی اتخاذ شده و تبعات اقتصادی و سیاسی آن بیش از همه مناطق روستایی و کشاورزی را دچار آسیب کرده است.

سال‌هاست مردم کشاورز سیستان زجر می‌کشند. تنها جرم‌شان این است که خواسته‌اند ثمره تولیدشان را مصرف و در موطن خود کار و زندگی کنند؛ جرم‌شان کشاورز بودن و تولیدکننده بودن است! جرم کشاورزان سیستانی برای تحمل رنج مفرط در این اقتصاد ضدتولید این است که نخواسته‌اند رانت‌خوار، دلال، تاجر، محتکر، سفته‌باز، نزول‌خور و هرچه در این اقتصاد ضدتولید (که دستپخت اتحاد سه گروه دولت کوته‌فکر، گروه‌های غیرمولد رباخوار و دلال و نئولیبرال‌های وطنی است) پررونق است، باشند. نخواسته‌اند شب را در خیابان‌های تهران برای خرید دلار بخوابند. شرف را در کار تولیدی و تلاش می‌بینند نه کار غیرمولد؛ انگی و نان به نرخ روز خوردن.

احیای سیستان نماد موفقیت اقتصاد ایران و پیروزی تفکر تولیدی ضدتولید و رانتخواری است.

جدول کلمات متقاطع

۲۲۶۱

عمودی

۱- قافله- امداد ۲- رنگ‌شده- دیکته- حکومت ضدمذهبی ۳- کلرا- حریف در جنگ- صلح کردن و باهم ساختن ۴- از بلندترین آبشارهای جهان- مغز سر- آزاد و وارسته- نفس خسته ۵- پایتخت ایتالیا- خد- آبادی و دهکده ۶- وسیله آبکوبی!- برگشتن- محل گذر ۷- بابا- نگهبان تاکستان- ماه نو ۸- سخن بیهوده- شکست لشکر- چیزها ۹- اندک- شهرستان- کشور سعادتمند ۱۰- تصدیق فارسی- هنوز نفس می‌کشد- موی پیچیده ۱۱- بازی فینال- به‌هم ساییده شده- اندک ۱۲- زمین‌شوی- عقب و پشت‌سر- رود فرانسه- هادی الکتریسیته ۱۳- سرکش و نافرمان- پاداش خوبی و بدی- از خودبی‌خود ۱۴- شعر خواندن- طرف راست- قوه ۱۵- مرکز ایالت فلوریدای آمریکا- کمیسر

افقی

۱- شیمی‌درمانی- هنرپیشه ۲- دفتر عکس- قاضی ورزشی- جرات ۳- شیوه و منوال- از مواد مخدر- موجود افسانه‌ای بدهیکل ۴- درخت جدول- سائل- ضربه سر- پیدا و آشکار ۵- پرداخت باقلم- اذیت کردن- عدد منفی ۶- همه دارند- پاکدامن- غلاف شمشیر ۷- پناهگاه- عنقریب- چروک ۸- پاره‌خشت- اهل خانه مرد- سنگ انداز ۹- خزنده گزنده- هدیه‌ای به عروس خانم- نگاتیو ۱۰- سلام- بدل از وضو- سرب ۱۱- فرمان خودرو- قسمت مرکزی اتم- سودا ۱۲- دریچه هوا در اتومبیل- حرف نفی عرب- شبگرد و گزمه- آخرین توان ۱۳- کلام پرسش- بادام‌زمینی- درستکار ۱۴- جنگ‌افزار قدیمی- دردناک- برگزاری موسیقی زنده ۱۵- از روزهای هفته- سازنده نقاشی متحرک

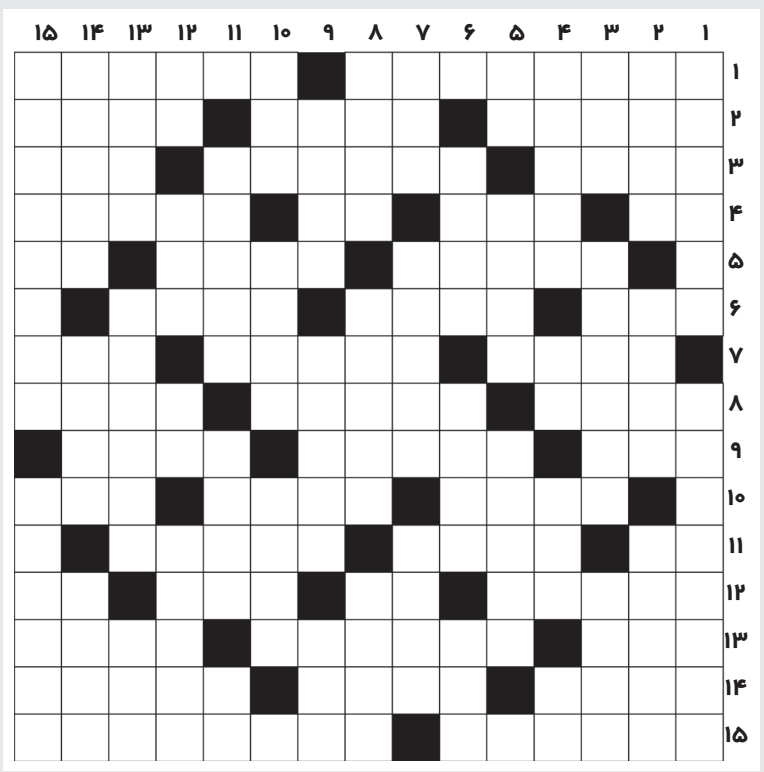

۲۲۶۰

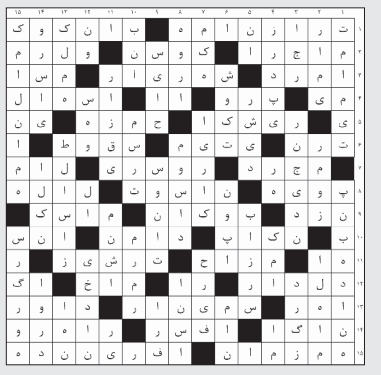

نوبت دوم

وزارت ورزش و جوانان
اداره کل استان البرز

آگهی مزایده عمومی

شناسه ۱۷۵۳۹۲

وزارت ورزش و جوانان
اداره کل استان البرز

اداره کل ورزش و جوانان استان البرز در نظر دارد در راستای اجرای ماده پنج قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و ماده ۸۸ قانون تنظیم و آیین‌نامه اجرایی مربوطه، اماکن ذیل را با شرایط مندرج در اسناد مزایده و مطابق با مقررات مربوط به صورت اجاره سه ساله به اشخاص حقیقی و حقوقی واگذار نماید. لذا از کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط جهت شرکت در مزایده دعوت به عمل می‌آید.

ردیف	نام مکان	آدرس	مبلغ پایه اجاره ماهیانه (ریال)	مبلغ ضمانتنامه شرکت در مزایده (ریال)
۱	سالن پوریای ولی هشتگرد (آگهی بار دوم)	ساوجبلاغ، شهر جدید هشتگرد، خیابان آسمان	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰
۲	زمین چمن مصنوعی شریعتی	کرج، میدان استاندارد، مجموعه ورزشی شریعتی	۳۰,۰۰۰,۰۰	۱۸,۰۰۰,۰۰۰
۳	استخر آزادگان کرج	کرج، عظیمیه، ۴۵ متری کاج، کوچه شاکرزادگان، بلوار ولیعصر، پشت بازار روز کاج	۵۵,۰۰۰,۰۰۰	۳۳,۰۰۰,۰۰۰
۴	استخر ایثار حصارک	حصارک بالا، میدان شهرداری، جنب مرکز بهداشت، مجموعه ورزشی ایثار	۳۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۸,۶۰۰,۰۰۰
۵	سالن ناشنوایان	کرج، باغستان، بلوار انقلاب مجموعه ورزشی انقلاب اسلامی	۴۱,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۶۰۰,۰۰۰
۶	سالن سیدجمال‌الدین نظرآباد	نظرآباد، سیدجمال‌الدین، میدان استادشهریار، خیابان میرزا کوچک‌خان جنب آتش‌نشانی	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۷,۲۰۰,۰۰۰
۷	سالن بعثت نظرآباد	نظرآباد، میدان ورزش، پشت بیمارستان حسن عسگری	۱۷,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۲۰۰,۰۰۰

محل دریافت اسناد: کرج، باغستان، مجموعه ورزشی انقلاب اسلامی کرج، درب ورودی شماره ۱، ساختمان استادیوم فوتبال، واحد امور قراردادها کمیسیون ماده ۸۸

تلفن: ۳۴۲۱۳۷۶۱-۰۲۶

مهلت دریافت اسناد مزایده از روز شنبه مورخ ۹۷/۰۲/۲۹ تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۹۷/۰۳/۰۲ می‌باشد.

آخرین مهلت ارائه پیشنهادات روز پنجشنبه مورخ ۹۷/۰۳/۱۷ می‌باشد.

بازگشایی پاکت‌ها روز شنبه مورخ ۹۷/۰۳/۱۹ ساعت ۹ می‌باشد.

درج آگهی جهت اطلاع بوده و هیچ‌گونه تعهدی برای دستگاه ایجاد نمی‌کند.

شرکت‌کنندگان می‌بایست قبل از اخذ اسناد شرکت در مزایده مبلغ ۳۰۰/۰۰۰ ریال به حساب ۲۱۷۰۰۹۶۰۴۵۰۰۱ اداره کل ورزش و جوانان استان البرز جهت دریافت اسناد واریز نمایند.

اداره کل ورزش و جوانان استان البرز

سازمان آگهی‌های روزنامه فرهیختگان
Advertisement`s Organization
تلفن: ۶۶۳۴۸۰۱۸-۶۶۳۴۸۰۴۶ (۰۲۱)
فکس: ۶۶۳۴۸۰۱۷ (۰۲۱)
ایمیل: a66348018@gmail.com

آگهی مناقصه عمومی

شرکت تعاونی مسکن کارکنان موسسه تحقیقات علوم دامی کشور در نظر دارد عملیات اجرای اسکلت بتنی و دیوار چینی پروژه مسکن کارکنان خود به مساحت تقریبی ۴۲۰۰۰ مترمربع واقع در ضلع شمالی بلوار سربازان گمنام کرج را از طریق مناقصه به اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط واگذار نماید. متقاضیان برای دریافت اسناد مناقصه و بازدید از محل پروژه و ملاحظه نقشه‌ها به آدرس کرج روبه‌روی دهقان ویلای اول موسسه تحقیقات علوم دامی کشور دفتر تعاونی مسکن (تلفن تماس: ۰۲۶۳۴۲۵۶۰۰۱ داخلی ۲۶۲) مراجعه نمایند. واریز فیش بانکی به مبلغ دو میلیون ریال به حساب شماره ۱۴۰۰۵۱۰۹۶۳۳ بانک مسکن شعبه مرکزی کرج به نام تعاونی جهت دریافت اسناد مناقصه الزامی است. مهلت دریافت اسناد مناقصه و تحویل پاکت سربسته از تاریخ ۹۷/۳/۱ لغایت پایان وقت اداری ۹۶/۰۳/۱۷ می‌باشد. سایر جزئیات در اسناد مناقصه درج شده است. تعاونی در رد یا قبول کلیه پیشنهادات مختار است.

شرکت تعاونی مسکن کارکنان موسسه تحقیقات علوم دامی کشور